دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

گزارش میزان رضایت شغلی کارکنان و اعضاء هیئت علمی

دانشکده بهداشت

(۱۳۹۷)

معاونت پژوهشی دانشکده بهداشت

فروردین ماه ۱۳۹۸

مقدمه

در دنیای مدرن امروز که سرعت پیشرفت علم وتکنولوژی و همچنین پیچیدگی ها و حجم کارها رو به فزونی است، برای تأمین رضایت شغلی جهت جلوگیری از فرسودگی شغلی و بی رغبتی افراد نسبت به کارشان، سیستم مدیریت دستگاه ها می بایست از این مهم غافل نمانده و با ایجاد محیط شغلی امن و آرام و بدور از هر گونه تنش و بی عدالتی، به سمت مدیریت مشارکتی حرکت نموده و از پتانسیل های موجود به خوبی استفاده نماید. از سوی دیگر برنامه ریزی های کلان در سطح دانشکده محقق نخواهد شد مگر با ایجاد انگیزش در کارکنان و اعضاء هیأت علمی. احساس رضایت از شغل، رضایت از مدیر و مسئولان، میزان حقوق و مزایا و نحوه پرداخت آن همگی می توانند ابعاد رضایت از شغل افراد را تشکیل دهند.

به این منظور در دانشکده بهداشت در سال۱۳۹۷ پس از تدوین پرسشنامه های مناسب، به جمع آوری نظرات کارکنان پرداخته شد و ابعاد رضایت شغلی مورد سنجش قرار گرفت.در پایان برخود لازم می دانیم که از همکاری و مشارکت همه کارکنان و اعضا هیأت علمی دانشکده تشکر و قدردانی نماییم.

روش کار

در این مطالعه مشاهده‌ای مقطعی، جامعه مورد مطالعه بخش کارکنان شامل تمامی کارکنان با حداقل ۶ ماه اشتغال (در سال ۱۳۹۷) در یکی از واحدهای اداری، مالی، آموزشی، پژوهشی و خدماتی و جامعه مورد مطالعه بخش اعضاء هیأت علمی شامل اعضاء علمی شاغل در یکی از گروه‌های آموزشی دانشکده در سال ۱۳۹۷ بود. ارزیابی رضایت شغلی کارکنان با استفاده از پرسشنامه‌های محقق ساخته برای هر بخش انجام شد. این پرسشنامه‌ها در اختیار همه کارکنان دانشکده بهداشت قرار داده شد. از بین کارکنان ۳۶ پرسشنامه را تکمیل و بازگردادند. پرسشنامه رضایت شغلی کارکنان، شامل ۵ بعد احساس فرد از شغل(۱۰ سوال)، رضایت از مدیر یا سرپرست(۱۰ سوال)، رضایت از همکاران(۱۰ سوال)، رضایت از سیستم ارتقاء شغل(۵ سوال)، رضایت از میزان حقوق دریافتی (۶ سوال) بود که در مجموع ۴۱ سوال را در بر می‌گرفت. بر اساس گزارش میزان رضایت شغلی کارکنان در سال ۱۳۹۴ توسط مدیریت پژوهش و توسعه میزان پایایی پرسشنامه رضایت شغلی کارکنان ۰/۹۴ به دست آمد. پرسشنامه رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی اعتبارسنجی شده، شامل ۵ بعد مدیر گروه(۵ سوال)، مدیریت کلی دانشکده(۹ سوال)، همکاران گروه(۷ سوال)، ارتقا (۴ سال) و حقوق (۵ سوال) که در مجموع ۳۰ سوال را در بر می‌گرفت. بر اساس گزارش میزان رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی در سال ۱۳۹۵ توسط مدیریت پژوهش و توسعه میزان پایایی پرسشنامه رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی ۰/۸۵۱ به دست آمد. میزان پایایی این پرسشنامه و ابعاد آن نیز در حد مطلوب بود(جدول ۱).

جدول ۱. بررسی میزان پایایی پرسشنامه رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی

بعد	تعداد سوالات	آلفای کرونباخ
رضایتمندی کل(۱۵۰-۳۰)	۳۰	۰/۸۵۱
مدیر گروه(۲۵-۵)	۵	۰/۸۰۹
مدیریت کلی دانشکده(ریاست و معاونین)(۴۵-۹)	۹	۰/۸۳۵
همکاران گروه(۳۵-۰)	۷	۰/۹۴۰
ارتقاء(۲۰-۰)	۴	۰/۷۳۵
حقوق(۲۵-۰)	۵	۰/۹۵۸

نظر پاسخ‌دهندگان در مورد هر سوال در این پرسشنامه‌ها با استفاده از پنج گزینه خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد ارزیابی شد. تمامی سوالات در جهت مثبت بوده و به صورت ۱=خیلی کم، ۲=کم، ۳=متوسط، ۴=زیاد، ۵=خیلی زیاد نمره‌گذاری شد بدین صورت در

پرسشنامه رضایت کارکنان کمترین و بیشترین امتیاز به ترتیب ۴۱ و ۲۰۵ بود. جهت انجام همسان شدن مقیاس‌ها و انجام مقایسات، نمرات رضایت شغلی با استفاده از رابطه زیر به مقیاس ۱۰۰-۰ تبدیل گردید.

$$z = \frac{x - x_{min}}{x_{max} - x_{min}} * 100$$

در ادامه نتایج حاصل را شرح خواهیم داد.

الف) نتایج رضایتمندی کارکنان دانشکده بهداشت درسال ۹۷ و مقایسه آن با سال ۹۶

از ۴۰ پرسشنامه توزیع شده در بین کارکنان دانشکده ۳۶(۹۰٪) پرسشنامه تکمیل و بازگردانده شد. بیشتر کارکنان مورد پژوهش زن (۵۲/۸٪)، متأهل (۸۲/۴٪)، دارای تحصیلات لیسانس و فوق لیسانس(۷۲/۲٪) و دارای وضعیت استخدامی رسمی قطعی(۴۴/۴٪) و شاغل در رسته آموزشی(۴۸٪) بودند. میانگین (انحراف استاندارد) سنی کارکنان شرکت کننده در این بررسی ۴۰/۲۸ (±۷/۳۹) سال، میانگین (انحراف استاندارد) سابقه کار کارکنان ۱۵/۵۸ (±۹/۱۰) سال به دست آمد. متوسط درآمد کارکنان شرت کننده در این بررسی ۲۱ (±۶) میلیون ریال به دست آمد.

همانطور که جدول۱ نشان می‌دهد متوسط نمره رضایت شغلی کارکنان (همه ابعاد) دانشکده در سال ۱۳۹۷، ۵۵/۸۶ می‌باشد که از حد متوسط نمره رضایت شغلی (۵۰) بالاتراست. بیشترین احساس رضایت کارکنان دانشکده بهداشت درسال ۱۳۹۷ احساس رضایت فرد از شغل با متوسط نمره رضایت ۷۰/۴۲ و کمترین آن احساس رضایت از میزان حقوق دریافتی است. که با نتایج سال ۹۶ توافق دارد.

جدول ۲. مقایسه رضایت شغلی کارکنان در سال های ۹۷ و ۱۳۹۶

ابعاد رضایت شغلی	انحراف استاندارد±میانگین(درسال۹۶)	انحراف استاندارد±میانگین(درسال۹۷)
احساس فرد از شغل	۶۵/۲۸±۱۷/۲۶	۷۰/۴۲±۱۲/۹۱
رضایت از همکاران	۶۲/۹۵±۱۴/۹۲	۶۴/۷۲±۱۶/۹۹
رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده	۵۶/۴۳±۲۰/۵۵	۶۲/۹۲±۱۴/۹۰
رضایت از سیستم ارتقاء شغل	۳۳/۰۴±۱۷/۸۶	۳۷/۲۲±۲۵/۰۳
رضایت از میزان حقوق دریافتی	۲۷/۲۳±۱۸/۴۸	۲۰/۶۰±۱۸/۴۹
همه ابعاد	۵۲/۲۶±۱۰/۸۱	۵۵/۸۶±۱۱/۶۸

میزان رضایت کلی از حد متوسط نمره رضایت شغلی (۵۰) بالاتر بود(p=۰/۰۰۵). ابعاد احساس فرد از شغل، رضایت از همکاران و رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده نیز به طور معنی داری بهتر از مقدار متوسط بود (p< ۰/۰۰۱) و دو بعد رضایت از سیستم ارتقاء شغل و رضایت از میزان حقوق دریافتی به طور معنی داری از مقدار متوسط کمتر بود(p<۰/۰۵).

میزان حقوق دریافتی با ابعاد رضایت از سیستم ارتقاء شغل و رضایت از حقوق رابطه خطی مستقیم معنی‌دار آماری داشت (p<۰/۰۵). دراین بررسی ارتباط آماری معنی داری بین سابقه خدمت کارکنان و ابعاد مختلف رضایت شغلی (p>۰/۰۵) وجود نداشت. ابعاد رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده، رضایت از سیستم ارتقاء و رضایت از حقوق در وضعیت های استخدامی مختلف تفاوت آماری معنی‌داری نشان داد. کمترین و بیشترین میزان رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده به ترتیب مربوط به وضعیت استخدامی پیمانی (۴۵/۵۰±۷/۵۸) و قراردادی (۶۹/۳۷±۱۶/۷۳) بود. کمترین و بیشترین میزان رضایت ارتقاء شغلی به ترتیب مربوط به وضعیت استخدامی پیمانی (۱۷/۰۰±۱۳/۵۱) و رسمی قطعی (۴۶/۸۷±۲۴/۹۵) بود. کمترین و بیشترین میزان رضایت از حقوق به ترتیب مربوط به وضعیت

استخدامی شرکتی (۱۰/۶۰±۷/۷۴) و رسمی قطعی (۱۹/۸۲±۲۷/۸۶) بود. میزان رضایت شغلی و ابعاد آن بین سطوح مختلف تحصیلات نیز تفاوت آماری معنی‌داری نشان نداد(p>۰/۰۵). میزان رضایت شغلی و ابعاد احساس فرد از شغل و رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده بین واحدهای مختلف دانشکده تفاوت آماری معنی‌داری نشان داد(p<۰/۰۵). بیشترین و کمترین میزان رضایت شغلی به ترتیب مربوط به واحد آموزشی (۱۱/۸۲±۶۱/۱۰) و خدماتی (۷/۳۳±۳۵/۶۷) بود. بیشترین و کمترین میزان احساس فرد از شغل به ترتیب مربوط به واحد آموزشی (۷/۲۱±۷۲/۷۵) و خدماتی (۷/۰۷±۵۰/۰۰) بود. بیشترین و کمترین میزان رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده به ترتیب مربوط به واحد آموزشی (۱۲/۰۸±۷۸/۲۵) و خدماتی (۰/۰۷±۵۰/۰۰) بود.

ب)) نتایج رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی دانشکده بهداشت درسال ۹۷ و مقایسه آن با سال ۹۶

از ۴۰ پرسشنامه ارسال شده به اعضاء هیأت علمی دانشکده بهداشت ۲۴ پرسشنامه (۶۰٪) تکمیل و بازگردانده شد که توزیع فراوانی آن از نظر گروه آموزشی در جدول ۳ گزارش شده است.

جدول۳. توزیع فراوانی اعضاء هیأت علمی مورد مطالعه بر حسب گروه آموزشی و مشارکت اعضاء هیأت علمی

گروه آموزشی	تعداد(درصد)	میزان مشارکت(٪)
آمارزیستی(۷)	۶(۲۵)	۸۶
اپیدمیولوژی(۵)	۵(۲۰)	۱۰۰
ارگونومی(۳)	۱(۴/۲)	۳۳
بهداشت عمومی(۵)	۳(۱۲/۵)	۶۰
مهندسی بهداشت حرفه‌ای(۶)	۳(۱۲/۵)	۵۰
مهندسی بهداشت محیط(۸)	۳(۱۲/۵)	۳۸
مدیریت سلامت و ایمنیHSE(۳)	۲(۸/۳)	۶۷
مدیریت و اقتصاد بهداشت (۳)	۱(۴/۲)	۳۳
جمع (۴۰)	۲۴(۱۰۰)	۶۰

نتایج بررسی رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی در جدول ۴ گزارش شده است.

جدول۴.مقایسه رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی در سال ۹۷ و ۹۶

ابعاد رضایت شغلی	انحراف استاندارد±میانگین(درسال۹۷)	انحراف استاندارد±میانگین(درسال۹۶)
مدیر گروه	۷۷/۱۴±۲۰/۴۱	۸۴/۱۷±۱۴/۷۸
مدیریت کلی دانشکده	۶۸/۱۷±۲۱/۸۴	۶۷/۲۵±۱۹/۳۲
همکاران گروه	۶۹/۹۴±۲۱/۱۱	۶۷/۶۷±۲۱/۳۱
ارتقاء	۷۲/۲۸±۲۲/۸۳	۶۴/۹۳±۱۶/۷۶
حقوق	۴۹/۱۳±۲۶/۴۹	۵۶/۰۵±۱۸/۹۷
همه ابعاد	۶۳/۰۲±۱۸/۱۵	۶۶/۴۰±۱۱/۶۳

متوسط نمره رضایت شغلی اعضا هیأت علمی دانشکده در سال ۱۳۹۷، ۶۳/۰۲ محاسبه گردید(جدول۴). بر اساس نتایج نظر سنجی انجام شده می‌توان گفت که اعضاء هیأت علمی بیشترین و کمترین رضایت شغلی را به ترتیب در ابعاد رضایت از مدیر گروه و حقوق داشته‌اند.

جدول۵. نمرات رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی دانشکده بهداشت به تفکیک گروه‌های آموزشی در سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۶

گروه های آموزشی	تعداد پرسشنامه های تکمیل شده		انحراف استاندارد±میانگین	
	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۶
آمارزیستی	۶	۵	۵۹/۰۳±۴/۷۸	۵۹/۸۳±۶/۹۵
اپیدمیولوژی	۵	۴	۷۶/۸۳±۱۳/۷۴	۷۱/۸۷±۸/۷۵
بهداشت حرفه ای	۳	۲	۵۹/۱۷±۲۷/۸۷	۷۷/۰۸±۲۲/۹۸
بهداشت عمومی	۳	۳	۳۶/۶۷±۱۲/۲۸	۵۶/۳۹±۸/۹۱
بهداشت محیط	۳	۳	۶۲/۷۸±۱۵/۴۲	۶۵/۰۰±۹/۱۷
مدیریت و اقتصاد بهداشت	۱	۱	۷۹/۱۷	۷۷/۵۰
ارگونومی	۱	۱	۹۰/۸۳	۷۹/۱۷
مدیریت سلامت و ایمنیHSE	۲	۰	۶۴/۱۷±۱۲/۹۶	---

ب۱)مدیرگروه

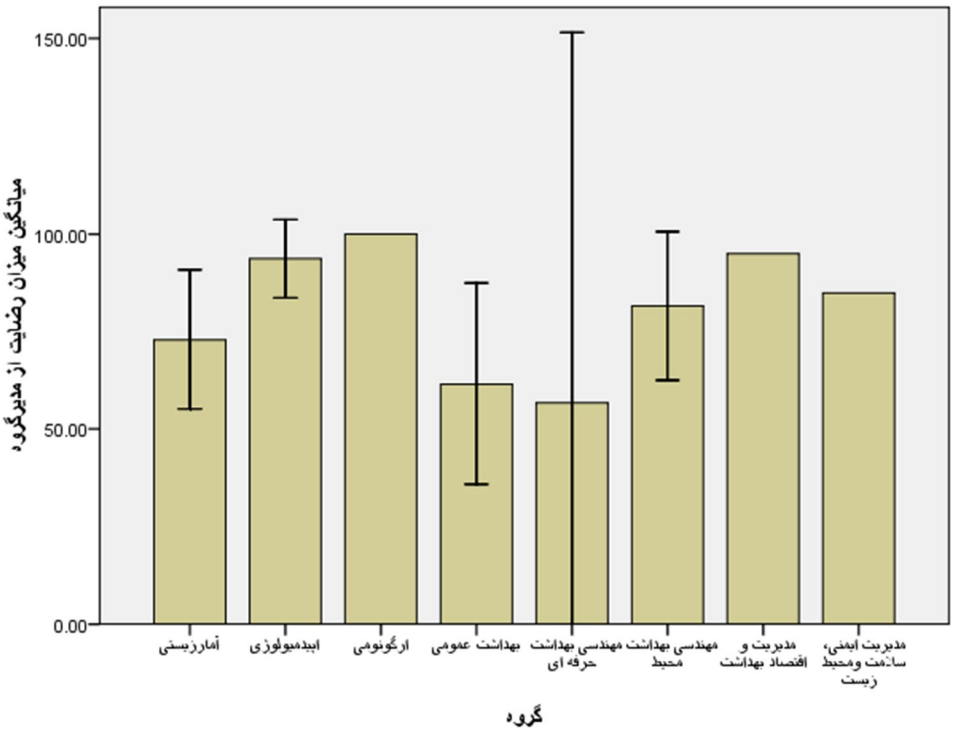

نمودار۲ میزان رضایت از مدیرگروه گروه های آموزشی دانشکده بهداشت در سال ۹۷

ب۲) سیستم مدیریتی(ریاست و معاونین دانشکده)

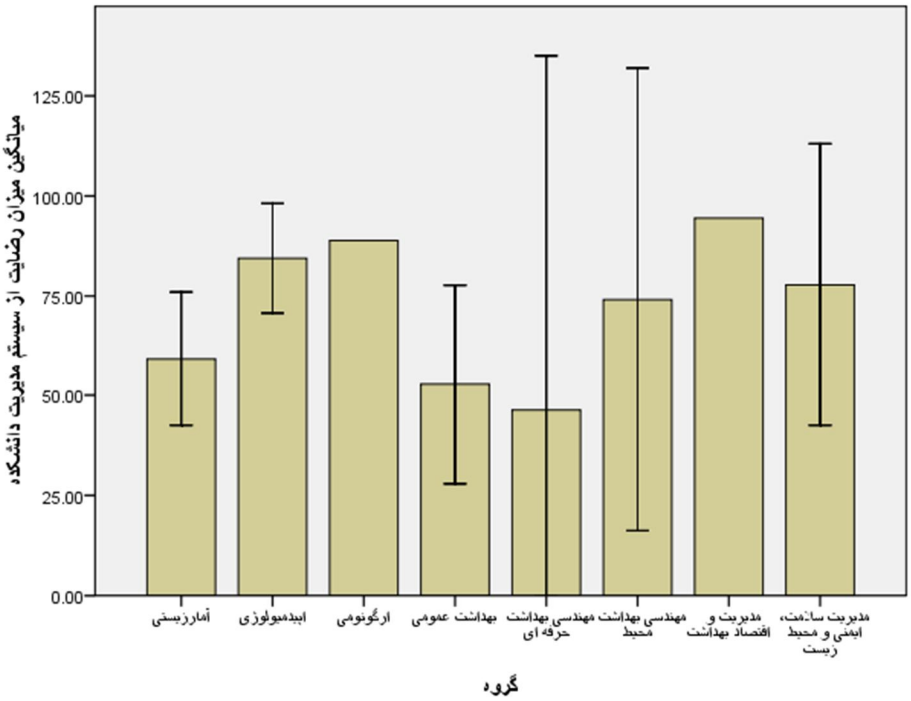

نمودار۳ میزان رضایت از سیستم مدیریتی دانشکده بهداشت در سال ۹۷

ب۳) همکاران گروه

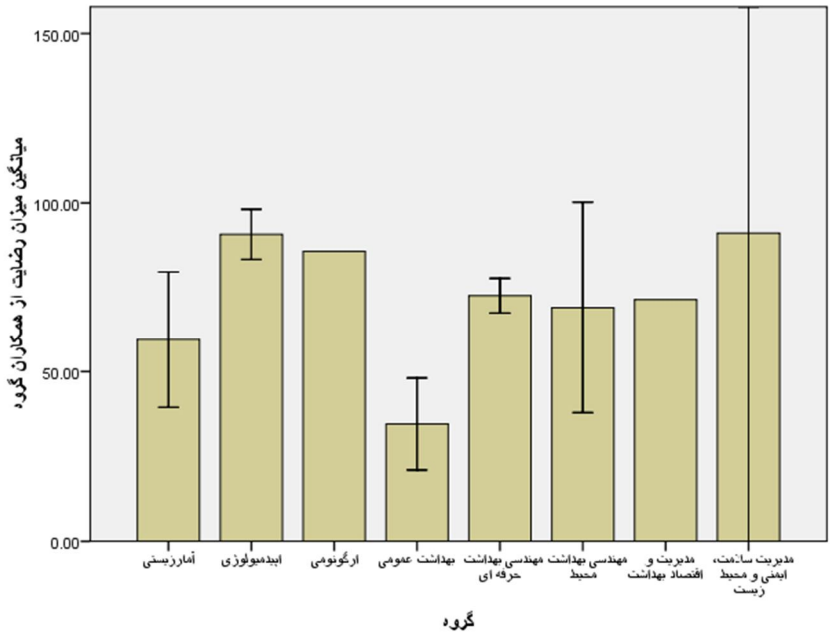

نمودار۴ میزان رضایت از همکاران گروه گروه های آموزشی دانشکده بهداشت در سال ۹۷

ب۴) ارتقاء

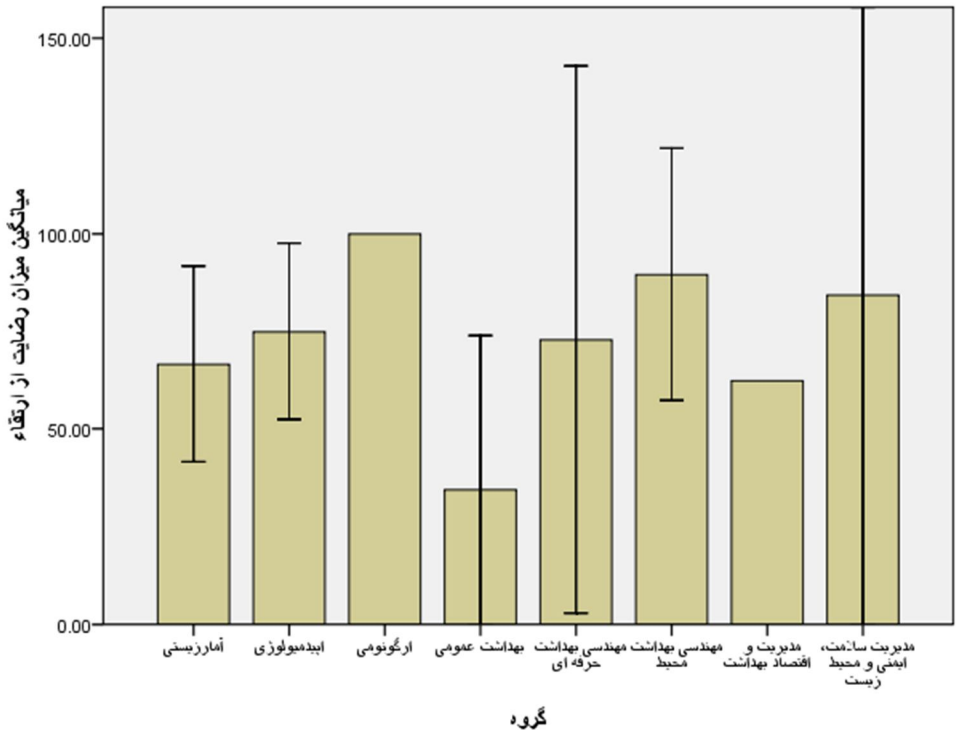

نمودار۵ میزان رضایت از سیستم ارتقاء گروه های آموزشی دانشکده بهداشت در سال ۹۷

ب۵) حقوق

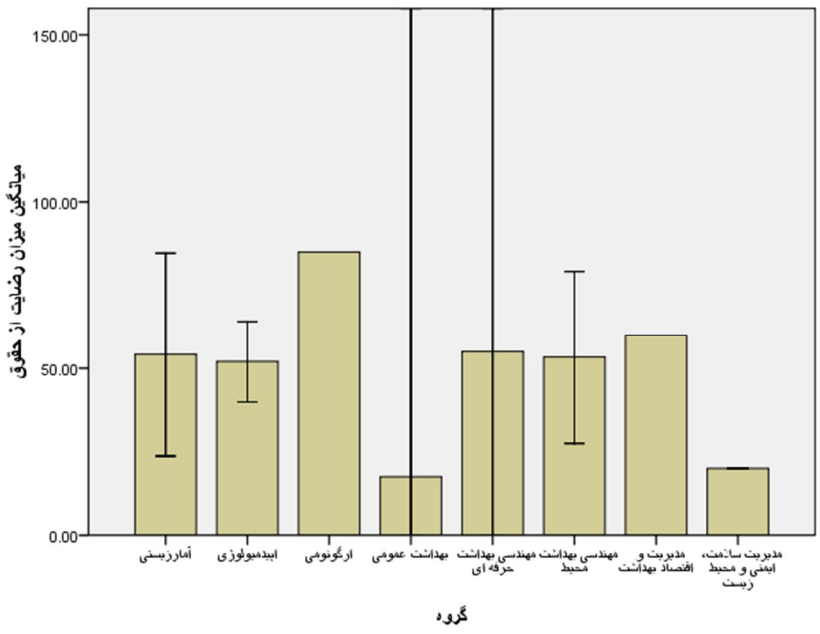

نمودار۶ میزان رضایت از حقوق دریافتی گروه های آموزشی دانشکده بهداشت در سال ۹۷